

ΕΓΚΑΙΡΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ: ΜΟΝΤΕΛΑ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό	
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΑ37Ε	
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΓΚΑΙΡΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ: ΜΟΝΤΕΛΑ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ	
ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο	
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις	3	3,5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υποβάθρου Ανάπτυξη δεξιοτήτων (πχ. υλοποίηση συστηματικής αξιολόγησης και σχεδιασμός προγραμμάτων έγκαιρης παρέμβασης, εφαρμογή μοντέλων και συστημάτων έγκαιρης παρέμβασης, εξοικείωση με τις αρχές του καθολικού σχεδιασμού μάθησης, ανάπτυξη καλών πρακτικών για μικρά παιδιά (προσχολική ηλικία και μετάβαση στο Δημοτικό)	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΟΧΙ	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ & ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)		
ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	Ονοματεπώνυμο: Βαθμίδα: Γραφείο: τηλ/e-mail:	

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες αναμένεται:

- Να διακρίνουν και να τεκμηριώνουν τα μαθησιακά οφέλη από την ομαλή πρόσβαση των νηπίων με αναπηρία και ή/ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στη σχολική ζωή.
- Να αξιολογούν με ολιστικό και συστηματικό τρόπο τις ανάγκες και τις δυνατότητες των παιδιών με αναπηρίες ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες πριν το σχεδιασμό της παρέμβασης.

- Να κατανοούν τη σπουδαιότητα της έγκαιρης παρέμβασης για την αξιοποίηση της εγκεφαλικής πλαστικότητας και την εδραίωση καλών πρακτικών κατά την προσχολική ηλικία, αλλά και την μετάβαση στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση.
- Να αξιοποιούν τυπικά και μη τυπικά περιβάλλοντα μάθησης
- Να οργανώνουν και να σχεδιάζουν δράσεις και προγράμματα τα οποία εμπλέκουν τους γονείς και να συνεργάζονται μαζί τους
- Να συνεργάζονται με άλλους εκπαιδευτικούς Ειδικής και Γενικής Αγωγής, εκπαιδευτικούς διαφορετικών ειδικοτήτων και θεραπευτές στο πλαίσιο των υπηρεσιών που παρέχουν έγκαιρη παρέμβαση.

Γενικές Ικανότητες

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Ομαδική εργασία
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στόχος του μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητών/τριών στην έννοια της έγκαιρης εκπαιδευτικής παρέμβασης για μικρά παιδιά με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή παιδιά «υψηλού κινδύνου» για εμφάνιση αναπηρίας. Το μάθημα περιλαμβάνει τα εξής:

- Έγκαιρη παρέμβαση και έγκαιρη εκπαιδευτική παρέμβαση: Θεωρητικό πλαίσιο, εννοιολογική οριοθέτηση, βασικές αρχές, και χαρακτηριστικά
- Ανάλυση της νευροπλαστικότητας στην παιδική ηλικία και της επίδρασης του πρώτου σχολικού περιβάλλοντος στην κοινωνική και γνωστική ανάπτυξη των παιδιών
- Σύγχρονα ερευνητικά πορίσματα για τα οφέλη της έγκαιρης εκπαιδευτικής παρέμβασης σε επίπεδο αναπτυξιακό, κοινωνικό, και εκπαιδευτικό
- Θεσμικό πλαίσιο, δομές-φορείς και πρακτικές έγκαιρης παρέμβασης και έγκαιρης εκπαιδευτικής/προσχολικής παρέμβασης στην Ελλάδα και το Εξωτερικό
- Ζητήματα έγκαιρης διάγνωσης και αξιολόγησης των αναγκών και των δυνατοτήτων των παιδιών με αναπηρίες ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.
- Συμμετοχή σε διεπιστημονικές ομάδες εργασίας στα πλαίσια της έγκαιρης εκπαιδευτικής

παρέμβασης:

- » Δημιουργία Εξατομικευμένου Εκπαιδευτικού Προγράμματος
- » Δημιουργία Εξατομικευμένου Οικογενειακού Προγράμματος
- » Δημιουργία δικτύου συνεργασίας εκπαιδευτικών (ειδικής και γενικής εκπαίδευσης) και γονέων
- » Δημιουργία Δομών και Πρακτικών Μετάβασης
- » Δημιουργία προσβάσιμων περιβαλλόντων μάθησης στην προσχολική και πρώτο-σχολική εκπαίδευση
- Εμπειρικά τεκμηριωμένες πρακτικές ένταξης στο πλαίσιο της προσχολικής εκπαίδευσης: Ζητήματα, διαφοροποίησης, τροποποίησης και προσαρμογών σε επίπεδο γενικής τάξης, σε επίπεδο συγκριμένων ομάδων, σε εξατομικευμένο επίπεδο για την ενίσχυση της μάθησης των παιδιών προσχολικής ηλικίας με ε.ε.α./α
- Εμπειρικά τεκμηριωμένες εκπαιδευτικές πρακτικές για την:
  - » ανάπτυξη/ενίσχυση δεξιοτήτων γραμματισμού – γλωσσική ανάπτυξη
  - » ανάπτυξη/ενίσχυση κοινωνικών δεξιοτήτων στο πλαίσιο του παιχνιδιού και των κοινωνικών αλληλεπιδράσεων με τους συνομήλικους προσχολικής ηλικίας
  - » ανάπτυξη/ενίσχυση κινητικών δεξιοτήτων και δεξιοτήτων συντονισμού,
  - » ανάπτυξη/ενίσχυση επικοινωνιακών δεξιοτήτων
  - » χρήση νέων και υποστηρικτικών τεχνολογιών για την εμπλοκή των παιδιών προσχολικής ηλικίας με ε.ε.α./α στα δρώμενα εντός και εκτός τάξης
- Ο ρόλος των θεραπειών (εργο-, φυσιο-, λογοθεραπεία) στο πλαίσιο της έγκαιρης εκπαιδευτικής παρέμβασης
- Ζητήματα ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης στο πλαίσιο της έγκαιρης προσχολικής εκπαίδευσης: ο ρόλος του ειδικού παιδαγωγού και των δικτύων συνεργασίας
- Επαγγελματική ανάπτυξη επαγγελματιών της έγκαιρης εκπαιδευτικής παρέμβασης

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> E-class για ανάρτηση υλικού, ανακοινώσεις και επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/τριες. Διαλέξεις με τη χρήση παρουσιάσεων σε power point, προβολή video με συναφές εκπαιδευτικό περιεχόμενο, αξιοποίηση του διαδικτύου 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	48
	Ασκήσεις πεδίου	20
	Μελέτη & Ανάλυση βιβλιογραφίας	12
	Συγγραφή εργασίας	20
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>Γλώσσα Αξιολόγησης: Ελληνική</p> <p>Μέθοδοι αξιολόγησης</p> <ul style="list-style-type: none"> Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής σε συνδυασμό με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, και Γραπτή Εργασία <p>Τα κριτήρια αναφέρονται στον οδηγό σπουδών και στο eclass. Επίσης αναλύονται και κατά τη διάρκεια των μαθημάτων</p>	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

1. Έγκαιρη παρέμβαση για Παιδιά με Ειδικές Ανάγκες ή Παράγοντες Κινδύνου. Νησιώτου Ι., Βλάχου Α., Φύσσα Α. (2009). Στο «Πρώιμη Παρέμβαση», Επιμελητές έκδοσης Κορνηλάκη Α., Κυπριωτάκη Μ., Μανωλίτσης Γ. (Παιδ. Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης Παν. Κρήτης) Έκδ.. Εταιρία Στήριξης Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες «Άγιος Τίτος» Ηρακλείου Κρήτης.
2. Ramey, C. T., & Ramey, S. L. (2006). Early Learning and School Readiness: Can Early Intervention Make a Difference? In N. F. Watt, C. Ayoub, R. H. Bradley, J. E. Puma, & W. A. LeBoeuf (Eds.), Child psychology and mental health. The crisis in youth mental health: Critical issues and effective programs, Vol. 4. Early intervention programs and policies (p. 291–317). Praeger Publishers/Greenwood Publishing Group.
3. James Hall , Kathy Sylva , Pam Sammons , Edward Melhuish , Iram SirajBlatchford & Brenda Taggart (2013) Can preschool protect young children’s cognitive and social development? Variation by center quality and duration of attendance, School Effectiveness and School

Improvement, 24:2, 155-176, DOI: 10.1080/09243453.2012.749793

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

1. EUROPEAN JOURNAL OF SPECIAL EDUCATION RESEARCH, INFANTS & YOUNG CHILDREN,
JOURNAL OF EARLY INTERVENTION, κ. α.